

2.3.1 Dorovnávání I

Př. 1: Hledej číslo, které je třeba napsat místo písmene x (místo žolíka).

a) $x + 1 = 3$ b) $x - 5 = 21$ c) $2 \cdot x = 24$ d) $x + 7 = 12$

e) $x : 4 = 3$ f) $5 \cdot x = 45$ g) $\frac{x}{3} = 9$ h) $x - 6 = 17$

i) $x - 5 = 31$ j) $7x = 7$ k) $x : 100 = 1,3$ l) $x + 7 = 23$

Do kolika různých skupin (druhů) můžeme příklady roztrždit? Mají postupy, které je třeba použít pro vyřešení jednotlivých druhů příkladů, něco společného?

Moudrých a Zelendů jsou dva manželské páry v důchodu. Bydlí vedle sebe a často se navzájem navštěvují. Jedna rodina zajde k druhé (nebo naopak) a pak se oba páry rozdělí. Zatímco obě babičky řeší sousedské vztahy (k tomu se ještě vrátíme), oba dědečkové hrají poker. Důležitou součástí této karetní hry je sázení peněz. V každém kole musí hráč, který chce ve hře pokračovat, dorovnat sázku svého soupeře.

Zpočátku hráli oba dědové o skutečné peníze. Jednou je však jejich babičky přistihly zrovna uprostřed velmi důležité a velmi vyrovnané partie v okamžiku, kdy na stole leželo poměrně dost peněz, a sázení jim zakázaly. Hra tak ztratila smysl, ale dědouškové byli našťastí vynalézaví a začali místo mincí používat papírky s písmeny, které představují pojmenování hodnot v korunách (více v tabulce).

Př. 2: Dopln tabulku.

		D			B	
	Kačka			Céčko		Pětka
			3		5	

Př. 3: Která hromádka patří Moudrému a která Zelendovi? Zjisti, zda jsou sázky správně dorovnány. Pokud ne, rozhodni, kolik musí který z dědů přiložit, aby bylo správně vsazeno.

- a) *DDK TKK* b) *BBC CCCD* c) *BBBB BBTTT*
d) *PPPBC PPPTT* e) *BBCCT BCTTDDDK* f) *PPPPBC PPPPBT*

Př. 4: Občas se stane, že některý děda dorovnávání trochu přežene a dá na hromádku víc, než má. Který z papírků je třeba odendat, aby byly sázky vyrovnané?

- a) *DDK TDK* b) *BBCD PTK* c) *BBTK BBDD*

Př. 5: Hledej číslo, které je třeba napsat místo písmene x (místo žolíka).

- a) $x + 0,4 = 1,3$ b) $x : (-2) = 21$ c) $x - 5 = -2$ d) $x : 7 = -5$
e) $x + 11 = 6$ f) $x : (-2) = 22$ g) $x : 0,4 = 1,6$ h) $x - 8 = -12$
i) $x : 2 = \frac{1}{4}$ j) $4x = \frac{1}{2}$ k) $x - 1,2 = 0,7$ l) $x + 15 = 3$